

som det ærede Medlem fra Holbæk (Dønnergaard) mente, jeg tror ikke, at den offentlige Mening endnu vil lægge sig med en saadan Kraft i Vægtstaaalen, at Magten vil tynge til den ene Side, jeg tror ikke, at dette er nær forestaaende — men jeg er fuldt ud overbevist om, at Strømmen tilsidst vil blive saa bred og dyb, at den nok skal vælte det til Side, som staar i Veien for dens Fremtrængen. Man har ikke saa sjældent hørt fra vore Modstanderes Side, at de gjøre Grundlovens § 2 gjældende, idet de gjøre opmærksomme paa, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, den udøvende hos Kongen og den dømmende hos Domstolene. Hvad uleder man nu deraf? Man siger: De se jo, at det, Rigsdagen og Regjeringen har, er i det Højeste en Trediedel af Magten, det er Rigsdagen og Regjeringen, der tilsammen har den ene Trediedel, og naar dette bliver videre udparcelleret, bliver der til Rigsdagen kun en Sjettedel og til Folkethinget en Tolvtedel. Man maa indrømme, at det er en underlig mekanisk Forklaring af Grundloven. Den Finantslov, vi nu behandle, faa-vel som enhver Finantslov bærer jo tydelig Vidnesbyrd om, at det er en Opfattelse af Grundloven, som ikke har Hjemmel, thi det er dog klart som Dagen, at den udøvende Magt og den administrerende skal hente al sin Kraft fra de Bevillinger, der gives, og først derved kommer den Organisme frem, som nødvendig maa være tilstede i enhver Statshusholdning, for at den ikke skal splittes i tre stridende Kræfter, den dømmende, udøvende og lovgivende Magt, men een Tankegang gjennemtrænge det Hele. Det vil komme frem, naar vi komme ind i konstitutionelle Tilstande. Bærer ikke dette Finantslovsforslag et tydeligt Bræg af, at Administrationen trænger til Bevillingsmyndigheden, selv om man vil gaa videst i Indrømmelser overfor den, selv om man vil gaa saa vidt at sige, at Alt, hvad der har Hjemmel ved Lov og Sædvane, skal den faae uden videre, selv om man vilde give denne Anstuelse ubetinget Ret, hvad jeg ikke mener, er saa ubetinget givet. Det har tidligere været en bestemt Opfattelse hos behydelige parlamentariske Medlemmer, at Finantsloven kunde sætte enhver anden Lov ud af Kraft, og jeg har ikke opgivet denne Tankegang. Jeg skal nævne, at endogsaa Mænd som Krieger gif i den grundlovgivende Rigsforsamling saa vidt, at han sagde om den oprindelige § 49, der lød saaledes: Forinden Finantsloven er vedtagen, maa ingen Stat opkræves, at det ikke gif an at lade dette staa, thi det kunde have til Følge, at Folkethinget eller en Af-

deling af Thinget, der for Exempel var vred paa Rangspersonerne, negtede, at Rangsakten maatte opkræves, og derfor maatte der sættes som der nu staar: „maa Skatterne ikke opkræves“. Altsaa den daværende Ordfører, Krieger, mente, at Rigsdagen havde Ret til endog at negte Ting, som vare hjemlede ved særlig Lov. Men selv om man gaar saa vidt, at man siger, at Regjeringen har Ret til at faae, hvad der hjemledes den ved Lov eller ved Sædvane, vil det dog blive en temmelig mager Administration, hvis der nu kun bliver bevilget, hvad der er hjemlet ved Lov eller Sædvane. Det Samme vil gjælde om selve Domstolene. Saavidt jeg ser, er der ikke en eneste af de større Domstole, der ikke forlanger flere Bevillinger dels til deres Embedsmænd og dels til Ting, der hverken ere hjemlede ved Lov eller ved Sædvane. Nei, Sagen er den, at den udøvende, den administrerende Magt vil, naar vi komme ind i sunde konstitutionelle Forhold, blive nødt til at stille sig i et velvilligt Forhold til den bevilgende Magt, og derfor vilde i hvert Fald den bevilgende Myndighed blive det Forenende i Statsorganismen. Jeg maa dog indsthyde den Bemærkning, at det var ikke, som af den ærede sidste Taler bemærket, den høitærede Formand, der var særlig medvirkende ved Grundlovsforandringen. Det tilkommer iøvrigt ikke mig at forsvare den høitærede Formand, men jeg vil dog sige, at man maa ikke glemme, at vi havde ikke dengang 5te Juni Grundloven. Den høitærede Formand sagde kun, at det var et Fremskridt fra de bestaaende Forhold, altsaa ikke et Fremskridt i og for sig. Men, som sagt, jeg skal ikke komme videre ind herpaa. Men havde de Herrer Godseiere og de Andre, som vare saa ivrige for at staffe os den reviderede Grundlov, ladet sig nøie med det, de der vandt, og ganske rolig ladet Tingene gaa deres jævne Gang og ladet Folkethinget beholde den Stilling, som selv Conseilspræsidenten erklærede ved et Valg — han faldt nok forresten ved dette Valg, men det forandrer jo ikke Noget — at det var i ubestridelig Besiddelse af, nemlig Bevillingsretten, havde man ganske rolig ladet Folkethinget beholde den uden at stille alle de Kraftanstrengelser op, man nu er kommen ind paa fra Modpartiets Side, ja da havde der fra først af været en velvillig Forstaaelse mellem den høie Regjering og dette Thing, og det var efterhaanden gaaet over til, at dette Thing havde faaet Indflydelse paa Styrelsens Retning. Dermed havde det ingenlunde været givet, at Landstthinget havde været et Nil. Nei, det kunde meget godt beskytte sine Interesser og vilde have